

2015-12-21

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr15-12824

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till nya föreskrifter om skyldighet för vissa finansiella företag att lämna uppgifter till balansstatistik

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår nya föreskrifter om kvartalsrapportering av uppgifter till balansstatistik för vissa finansiella företag. De företag som berörs av de föreslagna föreskrifterna är främst ca 300 holdingbolag och några få internbanker. De berörda företagen har tidigare omfattats av Statistiska centralbyråns (SCB) föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till balansstatistik (BAST) och har hittills klassificerats som icke-finansiella företag.

De föreslagna föreskrifterna är en följd av att Finansinspektionen från och med den 1 januari 2016 blir statistikansvarig myndighet för de aktuella företagen. Detta är en följd av nya EU-rättsliga statistikkrav som innebär en ny sektorindelning som klassificerar företagen som finansiella företag. Kraven på omklassificering kommer från Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen, som genomför det Europeiska nationalräkenskapssystemet 2010 (ENS 2010).

Förslaget innebär inte någon förändring för de berörda företagen vad gäller omfattningen av skyldigheten att rapportera uppgifter. De föreslagna föreskrifterna innehåller en rapporteringsblankett med motsvarande innehåll som den som ingår i SCB:s föreskrifter om att lämna uppgifter till balansstatistik. Vidare föreslås det att rapporteringen av kvartalsvisa uppgifter även fortsättningsvis ska ske till SCB.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 31 mars 2016 för att rapporteringen av kvartal 1 2016 ska kunna genomföras den 20 april 2016.

1 Utgångspunkter

Statistiska centralbyrån (SCB) levererar uppgifter till Europeiska unionens (EU) statistikmyndighet Eurostat via de så kallade nationalräkenskaperna. Finansinspektionen är statistikansvarig myndighet för delar av den national- och finansmarknadsstatistik som SCB levererar till Eurostat.

De svenska nationalräkenskaperna baseras i dag på nationalräkenskapssystemet ENS 95 (Europeiska systemet för national- och regionala räkenskaper 1995), vilket inrättades genom rådets förordning (EG) nr 2223/96 av den 25 juni 1996 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen. Genom Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (2013 års förordning) införs en ny version av det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet, ENS 2010. Förordningen trädde i kraft den 16 juli 2013. ENS 2010 motsvarar det system för nationalräkenskaper som antagits av Förenta nationernas statistiska kommission i februari 2009 (SNA 2008). Med de anpassningar av nationalräkenskapssystemet som ENS 2010 innebär ska unionens uppgifter vara jämförbara med de uppgifter som sammanställs av de viktigaste internationella samarbetsparterna. I ENS 2010 ställs nya krav på statistiken avseende innehåll och rapportering. En av de större förändringarna är nya krav på sektorindelning. Den nya sektorindelningen genomfördes av SCB i Standard för institutionell sektorindelning, INSEKT 2014, vilken trädde i kraft den 1 september 2014. All primärstatistik ska följa INSEKT 2014.

Genom ENS 2010 har gränsen för sektorn finansiella bolag, S.12, utvidgats och förtydligats jämfört med tidigare versioner av ENS. En ytterligare delsektor har skapats inom finansiell bolagssektor för dessa ”nydefinierade” finansiella bolag, S. 127, Koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag. Enligt det nya regelverket ska denna nya delsektor bestå av finansiella bolag och kvasibolag som varken ägnar sig åt finansiell förmedling eller finansiell serviceverksamhet, under förutsättning att merparten av deras tillgångar eller skulder inte är föremål för transaktioner på öppna marknader. Enligt ENS 2010 består denna delsektor bl.a. av vissa bolag som på den öppna marknaden anskaffar medel som ska användas av deras moderbolag, holdingbolag och vissa internbanker.

Sverige har enligt kommissionens genomförandebeslut (2014/403/EU) av den 26 juni 2014 om beviljande av undantag för medlemsstater från inrapportering av statistik i enlighet med Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen fått ett tidsbegränsat undantag från inrapportering av statistik när det gäller samtliga variabler för transaktioner, tillgångar och skulder avseende sektorerna S.125–S.127. Anledningen till det beviljade undantaget är att tillämpningen av 2013 års förordning kräver betydande

anpassningar av medlemsstaternas statistiksystem. Undantaget gäller för perioden 1995–2015 och den första inrapporteringen till Eurostat i enlighet med kraven i ENS 2010 ska ske 2017.

De företag som inkluderas i den nya sektor S.127 rapporterar i dag uppgifter kvartalsvis till SCB enligt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB FS 2012:6) om skyldighet för företag att lämna uppgifter till balansstatistik (BAST). Balansstatistik är kvartalsstatistik med marknadsvärden avseende ingående respektive utgående balans för kvartalet (ställningsvärden) för finansiella tillgångar, eget kapital, obeskattade reserver och skulder, liksom orealiserade värdeförändringar och transaktioner under kvartalet fördelade på olika variabler. Rapporteringen har, utifrån kommissionens gällande beslut om undantag, skett inom ramen för den tidigare gällande klassificeringen. De uppgifter som företagen rapporterat in för varje kvartal används som underlag till finansräkenskaperna, vilka rapporteras till bl.a. Eurostat.

Det undantag som kommissionen har beviljat Sverige från statistikrapportering enligt 2013 års förordning gäller fortfarande vid tidpunkten för framtagandet av denna promemoria. I och med att undantaget gäller till och med 2015 blir Finansinspektionen per den 1 januari 2016 statistikansvarig myndighet för företagen som ingår i sektor S.127. För att säkerställa fortsatt rapportering av uppgifter om företag som inkluderas i sektor S.127 i samma utsträckning som tidigare, samt för att Sverige i detta avseende ska uppfylla kraven om inrapportering av statistik enligt 2013 års förordning, krävs att Finansinspektionen meddelar föreskrifter om den aktuella rapporteringen.

De föreslagna föreskrifterna berör främst ca 300 holdingbolag och några få internbanks. Företagens rapportering av kvartalsvisa uppgifter ska enligt förslaget även fortsättningsvis ske till SCB.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 31 mars 2016 och tillämpas första gången på uppgifter som lämnas för det första kvartalet 2016.

1.1 Målet med regleringen

Målet med de föreslagna föreskrifterna är att anpassa regelverket till en rapportering av uppgifter om företag inom sektor S.127 till ENS 2010, som infördes genom 2013 års förordning.

1.2 Regleringsalternativ

De föreslagna föreskrifterna är en följd av att Finansinspektionen per den 1 januari 2016 blir statistikansvarig myndighet för de företag som ingår i sektor S.127. Om föreskrifterna inte meddelas skulle det medföra att Eurostat inte får del av svensk statistik, redovisad enligt den nya sektorindelningen, som för svensk del börjar gälla den 1 januari 2016 sedan undantaget löpt ut. Kraven enligt 2013 års förordning är tvingande. Sverige har i dagsläget, till följd av kommissionens beslut, getts lättnader avseende kraven om inrapportering av

viss statistik enligt nämnda förordning. Om Sverige inte anses uppfylla förordningens krav på rapportering till Eurostat 2017, då Sverige enligt beslutet ska genomföra rapportering i enlighet med vad som följer av förordningen, kan det medföra vite.

Mot denna bakgrund anser Finansinspektionen att det saknas alternativ till att meddela bindande föreskrifterna om rapportering.

1.3 Rättsliga förutsättningar

Enligt artikel 1 i 2013 års förordning inrättas genom förordningen ENS 2010, genom vilket det fastställs bl.a. metoder (bilaga A) för gemensamma standarder, definitioner, klassificeringar och redovisningsregler som ska användas för att utarbeta räkenskaper och sammanställningar på jämförbar grund för att tillgodose unionens behov, samt resultat i enlighet med förordningens artikel 3. Av artikel 3.1 framgår bl.a. att medlemstaterna ska överföra vissa räkenskapsdata och sammanställningar till kommissionen (Eurostat). Vidare framgår av bilaga A punkten 2.66 g att koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag (S.127) är en delsektor inom sektorn finansiella bolag.

Enligt 7 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken är bl.a. näringsidkare (punkten 1) skyldiga att till de statistikansvariga myndigheterna lämna uppgifter för den officiella statistiken och uppgifter för framställning av europeisk statistik som en myndighet enligt en EU-förordning ska ge in till Europeiska kommissionen.

Enligt 2 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, jämte bilagan, är Finansinspektionen statistikansvarig myndighet för den officiella statistiken när det gäller finansräkenskaper, aktieägarstatistik, finansiella företag utom försäkring, och försäkring. Enligt 15 § samma förordning får en statistikansvarig myndighet inom sitt verksamhetsområde meddela föreskrifter om verkställighet av bestämmelserna om uppgiftsskyldighet i 7 och 8 §§ lagen om den officiella statistiken och 5–5 d §§ i förordningen.

Enligt 2013 års förordning ska medlemstaterna överföra vissa räkenskapsdata och sammanställningar till Eurostat, bl.a. avseende delsektorn koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag som ingår i sektorn finansiella bolag och därmed betecknas som finansiella bolag. Finansinspektionen är från och med den 1 januari 2016 statistikansvarig myndighet för de finansiella bolagen i sektor S.127 eftersom de från och med detta datum ingår i begreppet finansiella företag i lagen om den officiella statistiken.

Finansinspektionen bedömer att det inom ramen för bemyndigandet är möjligt att föreskriva att företagen även fortsättningsvis ska lämna uppgifterna till SCB. Föreskrifter om att uppgifter i stället ska lämnas till en annan myndighet under regeringen hör till det område inom vilket regeringen har rätt att meddela föreskrifter enligt 8 kap. 7 § regeringsformen (se t.ex. prop. 2013/14:161 s. 46).

Finansinspektionens bemyndigande att meddela verkställighetsföreskrifter omfattar därmed även föreskrifter som innebär att rapporteringen ska ske till SCB.

Finansinspektionen har följaktligen bemyndigande att meddela de aktuella föreskrifterna.

1.4 Ärendets beredning

Finansinspektionen har samrått med SCB om de föreslagna föreskrifterna. På grund av de föreslagna föreskrifternas begränsade konsekvenser för de berörda företagen har ingen extern referensgrupp använts.

2 Motivering och överväganden

I detta avsnitt lämnar Finansinspektionen en närmare beskrivning av förslaget till nya föreskrifter och de principiella överväganden som myndigheten har gjort.

2.1 Tillämpningsområde

Föreskrifterna gäller för företag som tillhör sektor S.127, koncerninterna finansinstitut och utlåningsföretag, enligt ENS 2010.

Företagen som tillhör sektor S.127 definieras enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013, Bilaga A, kapitel 2 punkten 98, som alla finansiella bolag och kvasibolag som varken ägnar sig åt finansiell förmedling eller finansiell serviceverksamhet, om merparten av dess tillgångar eller skulder inte är föremål för transaktioner på öppna marknaden. Vidare ska bl.a. följande finansiella bolag och kvasibolag inkluderas i delsektor S.127:

- a) Enheter med status som juridisk enhet, t.ex. stiftelser, dödsbon eller brevlådeföretag.
- b) Holdingbolag som innehar en kontrollerande andel av egenkapitalet i en grupp dotterbolag och vars primära verksamhet är att vara ägare till gruppen utan att tillhandahålla några andra tjänster till de företag de har andelar i, d.v.s. de varken förvaltar eller leder de andra enheterna.
- c) Specialföretag som klassas som institutionella enheter och som på den öppna marknaden anskaffar medel som ska användas av deras moderbolag.
- d) Enheter som tillhandahåller finansiella tjänster uteslutande med egna medel, eller medel från en finansiär, till flera olika kunder och tar den finansiella risken om gäldenären inte uppfyller sina skyldigheter. Exempel på sådana är utlåningsföretag, bolag som ger studielån eller

exportlån med hjälp av medel från en finansiär, t.ex. en offentlig förvaltningsenhet eller en icke-vinstdrivande organisation, samt pantbanker som huvudsakligen ägnar sig åt utlåningsverksamhet.

- e) Ändamålsbestämda statliga placeringsfonder (s.k. sovereign wealth funds), om de klassificeras som finansiella bolag.

I arbetet med den rapportering som skett enligt SCB:s tidigare nämnda föreskrifter har SCB gjort en avgränsning av vilka företag inom sektor S.127 som behöver rapportera de aktuella uppgifterna till SCB. Vid avgränsningen utgår SCB från myndighetens företagsdatabas för att identifiera företagen som har sektorkod 127000, dvs. ingår i sektor S.127. SCB skapar sedan ett storleksmått för företagen med hjälp av den information som finns tillgänglig i Skatteverkets standardiserade räkenskapsutdrag (SRU) och eventuella rapporterade uppgifter från föregående undersökningsomgång. De företag som SCB kontaktar med information om hur rapporteringen till SCB ska gå till ska enligt avgränsningen motsvara det antal företag som krävs för att SCB i sin statistik ska täcka 95 procent av storleksmättet. I dag motsvarar 95 procents täckning av storleksmättet i sektor S.127 en avgränsning vid de företag med en summa av finansiella tillgångar och skulder som överstiger ca 600 miljoner kronor.

Syftet med avgränsningen är att minska bördan avseende rapportering för de mindre företagen, men är även orsakad av att det är resurskrävande för SCB att hantera och granska uppgifter från samtliga företag som ingår i sektor S.127. Avgränsningen innebär även att det endast är de statistiskt mest relevanta företagen som omfattas i praktiken.

Enligt SBC:s föreskrifter om skyldighet för företag att lämna uppgifter till balansstatistik (BAST) ska uppgifterna från företagen lämnas på begäran. Enligt Finansinspektionens förslag ska berörda företag även fortsättningsvis lämna uppgifter till SCB på begäran. SCB avser att även framöver använda sig av samma avgränsning i sitt arbete med att kontakta de berörda företagen med information om hur rapporteringen av uppgifter till balansstatistik ska gå till.

2.2 Rapporteringen

De föreslagna föreskrifterna ska inte innebära några förändringar i förhållande till SCB:s motsvarande föreskrifter avseende den aktuella rapporteringen, varken vad gäller vilka uppgifter som ska rapporteras eller hur rapporteringen rent praktiskt ska gå till. Rapporteringen bör även fortsättningsvis ske till SCB.

Enligt förslaget ska uppgifterna om företagets förhållanden under kalenderkvartalet ha kommit in till SCB senast den tjugonde dagen i efterföljande kvartal.

Vidare föreslås att det av blanketten Balansstatistik för sektor S.127 (FinBAST) ska framgå vilka uppgifter som ska lämnas in av de aktuella

företagen. Blanketten är en bilaga till föreskrifterna. Det är ställningsvärdena för finansiella tillgångar, eget kapital, obeskattade reserver och skulder som ska redovisas, liksom, orealiserade värdeförändringar och transaktioner under kvartalet. Blanketten är densamma som SCB använder i dag.

Praktiska anvisningar för rapporteringen av uppgifter i enlighet med de föreslagna föreskrifterna kommer att finnas tillgängliga på www.scb.se.

2.3 Ikraftträdande

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 31 mars 2016 för att inte uppgifter från företagen ska saknas för något kvartal under 2016. Finansinspektionen blir som nämnt ovan den 1 januari 2016 statistikansvarig myndighet för den här aktuella statistiken och föreskrifterna bör börja gälla rapportering av uppgifter avseende det första kvartalet 2016.

3 Förslagets konsekvenser

Förändringen består i att föreskrifterna om skyldighet att rapportera vissa uppgifter kommer att meddelas av Finansinspektionen. Det behövs inga följdändringar i andra föreskrifter.

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

De föreslagna föreskrifterna får sannolikt små konsekvenser för konsumenterna och samhället eftersom uppgifterna redan i dag rapporteras till SCB och till Eurostat.

3.2 Konsekvenser för företagen

Uppskattningsvis omfattas ca 300 holdingbolag av de skyldigheter som följer av de föreslagna föreskrifterna. Därutöver berörs några få internbanker. De föreslagna föreskrifterna medför inga direkta konsekvenser för de berörda företagen eftersom företagen fram tills nu lämnat dessa uppgifter till SCB enligt SCB:s föreskrifter.

Konkurrensförhållandena påverkas inte då förslaget inte innebär några ändringar av vilka uppgifter som ska inrapporteras.

3.3 Konsekvenser för FI

Finansinspektionen bedömer att de föreslagna föreskrifterna kan medföra en obetydlig ökning av arbetsbelastningen för myndighetens personal, innefattande en mindre ökning av antalet förfrågningar från allmänheten. Finansinspektionen bedömer dock inte att myndigheten behöver tillföras mer resurser med anledning av de föreslagna föreskrifterna.